

Správa o činnosti HMF v roku 2022

A. Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Filákově (HMF) vzniklo v roku 2007. Je príspevkovou organizáciou, ktorá je svojim rozpočtom napojená na rozpočet mesta Filákovo od začiatku r. 2008. Koncom roka 2011 boli k HMF pričlenené ako oddelenia Mestská knižnica vo Filákově a Novohradské turisticko-informačné centrum. Inštitúcia si zachovala pôvodný názov, ale od 15. decembra 2011 vykonáva popri múzejnej činnosti a ochrane kultúrneho dedičstva aj knižničnú činnosť a poskytuje aj turisticko-informačné služby. Zlúčením dostala do správy aj ďalšie dve budovy, takže od decembra 2011 spravuje okrem hradného areálu, časti Vigada (mestské múzeum s depozitármi vo dvore) aj druhé krídlo budovy (divadelnú sálu s prislúchajúcimi priestormi), i areál Novohradského turisticko-informačného centra. V roku 2018 otvorilo múzeum pôvodné protiletcké úkryty vytesané do hradného vrchu, kde sa vytvoril nový výstavný priestor. Po reorganizácii HMF zabezpečuje správu 2,6 hektárového územia v centre mesta, budov troch komplexov a podzemnej chodby s celkovou rozlohou vyše 2.200 metrov štvorcových.

Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

1. Hospodársko-správna činnosť zabezpečovaná pre všetky oddelenia riaditeľstvom HMF
2. Odborné činnosti zabezpečované tromi oddeleniami:
 - a, múzejná činnosť, ochrana kultúrneho dedičstva a výskumná činnosť – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum
 - b, knižničná činnosť – Mestská knižnica
 - c, poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Na svoju činnosť môže HMF používať aj zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (malá predajňa suvenírov na hrade a v NTIC).

Najvyšší evidovaný počet úväzkov v roku 2022 bol 10,1 a zamestnancov 11 vo fyzických osobách, väčšina v kumulovaných funkciách.

Múzejná činnosť	Knižničná činnosť	Turisticko-informačné služby	Hospodársko-správna činnosť

Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb
4,1*	4	1,5**	2	1***	2	3,5	3

* Do počtu múzejných zamestnancov sa zarátali archeologička (1), historik (1), dokumentátor (0,6), lektorka (1), kurátor umelec.zbier. (0,5) .

** Jedna zamestnankyňa pracuje na celý úväzok (K. Nagyová), ďalšia pracovníčka Mgr. D.Kováčová (0,5 úväzok odb.zamest.múzea + 0,5 úväzok knihovníčka) ; bola od 01.05.2022 preradená do NTIC na zastupovanie. Od 1.5.2022 na zabezpečenie chodu knižnice pridelený pracovník M.Mesiarik – správca objektov (0,5 úv.) + múzejný pedagóg, lektor a knihovník (0,5 úväzok).

*** Jedna zamestnankyňa pracuje na polovičný úväzok – ako referent cestovného ruchu (D. Pócsaová). Jedna zamestnankyňa pracovala na pol úväzku ako odborný zamestnanec múzea - lektor a na pol úväzku ako referent CR- Mgr. L. Deák Szóke - od 03.05.2022 na MD; (Mgr. D.Kováčová – preradená 01.05.2022, po odchode kolegyne na materskú dovolenku).

V roku 2022 boli prijatí dvaja pracovníci na dohodu o vykonaní práce, a to kurič na vykurovaciu sezónu (01.01.2022 - 30.4.2022 a 01.10.2022 - 31.12.2022) a jeden pracovník na kosenie hradného areálu a areálu mestského múzea (od 02.5.-23.6.2022).

Personálne obsadenie Hradného múzea v roku 2022: 11 zamestnancov:

- zastupujúca riaditeľka, ekonómka (1,0 PÚ)
- účtovníčka a mzdová účtovníčka (1,0 PÚ)
- archeologička (1,0 PÚ)
- historik (1,0 PÚ)
- referent CR (0,5 PÚ), kurátorka historickej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (0,5 PÚ) – odišla na MD 3.05.2022
- referentka CR (0,5 PÚ)
- dokumentátor a od 01.12.2020 aj zástupca štatutára (0,6 PÚ)
- správca objektov (0,5 PÚ), múzejný pedagóg, lektor, knihovník (0,5 PÚ) – od 01.04.2022
- pokladnička, lektorka, správca registratúry (1,0 PÚ)
- upratovačka (1,0 PÚ)
- knihovníčka (1,0 PÚ)

- knihovnička (0,5 PÚ), kurátorka umeleckej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (0,5 PÚ) – preradenie do NTIC od 01.05.2022 na pozíciu referent CR
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ) – od 15.03.2022 – 15.11.2022
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ) – od 15.03.2022 – 15.11.2022

V roku 2022 došlo v inštitúcii k nasledovným personálnym zmenám:

- prijatie do pracovného pomeru p. Mariana Mesiarika – od 01.04.2022 na pozíciu správca budov (0,5 úv.) a múzejný pedagóg, lektor, knihovník (0,5 úv.)
- prijatie do pracovného pomeru (po skončení projektu ÚPSVR „Praxou k zamestnaniu 2“) p. Mgr. Martina Harmanovského od 01.06.2021 (historik)
- Mgr. Lucia Deák Szóke dňa 03.05.2022 nastúpila na materskú dovolenku
- Mgr. Diana Kováčová dňom 01.05.2022 bola z knižnice znova preradená do NTIC na pozíciu referent CR (na obdobie zastupovania počas MD)

B. Múzejná činnosť, ochrana kultúrneho dedičstva a výskumná činnosť – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum

I. Ochrana zverených budov

V roku 2022 zabezpečilo HMF:

- v apríli vymalovanie priestorov v budove Vigada, v ktorých vykonáva svoju činnosť Klub dôchodcov a Jednota dôchodcov
- v rámci Obnovy a konzervácie NKP – Hrad Filákov sa na strednom hrade sa uskutočnila rekonštrukcia dreveného pódia (z finančných prostriedkov BBSK a HMF).

II. Ochrana zbierkového fondu

Hradné múzeum vo Filákově naďalej nemá vlastnú konzervátorskú resp. reštaurátorskú dielňu a inštitúcia nemala ani možnosť zamestnávať odborníka s patričným vzdelaním. Tieto úlohy zabezpečuje HMF dodávateľsky. V roku 2022 neboli vynaložené prostriedky na konzervovanie nálezov, nakoľko sme nemali predmety na konzervovanie.

Vybavenosť priestorov HMF (Bebekova bašta, Protiletecký úkryt a Mestské vlastivedné múzeum) elektronickým protipožiarnym systémom (EPS), elektronickým zabezpečovacím systémom (EZS) a kamerovým monitorovacím systémom (KMS) v r. 2022:

	Plocha [m ²]: Stav 2017	EPS:	EZS:	KMS
Expozičné priestory:	518,00	čiastočne	čiastočne	čiastočne
Výstavné priestory:	312,69	čiastočne	áno	čiastočne
Depozitárne priestory:	152,50	nie	áno	nie
Pracovne:	79,49	nie	áno	nie
Iné priestory:	315,45	nie	čiastočne	čiastočne
Spolu:	1378,13			

III. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

Komisia pre tvorbu zbierok HMF v tomto roku zasadala 07.12.2022.

V rámci akvizičnej činnosti odborná komisia na tvorbu zbierok odsúhlasila nadobudnutie veľmi zaujímavých a cenných predmetov, ako napr. predmety niekdajších filákovských závodov, akými sú rôzne katalógy, kachle typu Meidinger so smaltovaným plášťom, drevené hračky a detská sedacia súprava z prvej polovice 40. rokov 20. storočia, plán výstavby fabriky z roku 1906, symbolické kladivá použité pri slávnostnom osadení základného kameňa novej filákovskej zlievárne v roku 1987 alebo ručne maľované smalty z prvých desaťročí 20. storočia. Komisia tiež odsúhlasila nadobudnutie výrobkov bývalých novohradských sklární, ktoré sú v súčasnosti na trhu starožitností veľmi populárne. Formou darov sme získali pre múzeum fotografie a dokumenty od filákovských rodín Simon a Reimann, a ďalšie týkajúce sa fungovania miestneho Csemadoku. Do archeologickej zbierky sa vrátili dve stredoveké fľaše nájdené v roku 1969 na území Filákova, ktoré boli odcudzené z Mestského múzea v 80. rokoch 20. storočia.

Na kúpu uvedených dvoch súborov predmetov (teda výrobkov niekdajšieho Kovosmaltu a výrobkov bývalých novohradských sklární) sa plánuje podať projekt v roku 2023 do dotačného systému FPU.

Zbierkový fond ku koncu roka 2022 obsahoval 10.332 kusov zbierkových predmetov vedených pod 3.121 prírastkovými číslami. Ďalšia časť zbierok prevzatých od právneho predchodcu inštitúcie, Mestského vlastivedného múzea, je stále vedená v Registračnej knihe HMF.

	Prírastky spolu:	Kúpa:	Dar:	Vlastný výskum:	Prevod:
--	------------------	-------	------	-----------------	---------

Odbor:	prír. č.:	ks	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	Prír. č.:	ks:
Archeológia	2	2			2	2				
História	122	133			122	133				
Etnografia										
Dejiny umenia										
Spoločenské vedy spolu	124	135			124	135				
Zoológia										
Prírodné vedy spolu										
PRÍRASTKY SPOLU:	124	135			124	135				

Katalogizáciu robia zamestnanci s kumulovanými pracovnými funkciami, tým pádom nepracujú pravidelne s druhostupňovou evidenciou, resp. so zbierkovými predmetmi. Okrem zaevidovania nových záznamov do dokumentačného systému sa kontrolujú a aktualizujú aj staršie údaje. Pomer skatalogizovaných zbierkových predmetov je 95,7 %. Z 2 987 záznamov evidencie druhého stupňa je do systému CEMUZ nahraných 2774 položiek (92,86 %) s obrázkami. Po každoročnom zasadnutí akvizičnej komisie sú nové zbierkové predmety na prvom stupni predbežne zaevidované v Google Sheet tabuľke, z ktorej sa údaje priebežne importujú do systému CEMUZ. Ku koncu roka boli prvostupňovo zaevidované všetky nadobudnuté zbierkové predmety.

Celkový počet kníh v elektronicky evidovanej odbornej knižnici HMF vedenej v programe KOHA (novšia verzia KIS MASK) bol ku koncu roku: 4 444 ks. Tieto knihy sa v r. 2015 presunuli do MK, kde sú návštevníkom prístupné len prezenčne. Nové odborné knihy (14 ks v r. 2022) sa naďalej označujú zvláštnym čiarovým kódom, aby sa odlišili od oddelenia odborných kníh knižničného fondu Mestskej knižnice. Informácie o knižnici sú on-line prístupné cez internetovú stránku Slovenskej národnej knižnice a zároveň aj webovej stránky HMF.

IV. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok

V Bebekovej veži malo HMF sprístupnené dve stále expozície: archeologicko-historickú s názvom "Stáročia Fiľakovského hradu" a paleontologickú s názvom „Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova“. Tretia expozícia s názvom "Fiľakovo/Fülek 1938 – 1945" je zriadená v jednom z protiletckých úkrytov pod hradným kopcom. V

zrekonštruovanom vínnom domčeku je expozícia s názvom „Remeselníctvo vo Fiľakove v stredoveku a v ranom novoveku“.

V Mestskom vlastivednom múzeu čaká návštevníkov naďalej expozícia s názvom „Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi“. V roku 2022 sa v budovách HMF inštalovalo 8 výstav.

Expozície HMF v roku 2022:

Názov expozície	Adresa	Rok	Druh	Úpravy	Katalóg
Stáročia Fiľakovského hradu	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2008	Spoločenskovedná	2017	Nie
Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2011	Prírodovedná	2017	Nie
Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi	MVM, Hlavná ul. ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2014	Spoločenskovedná	-	Nie
Fiľakovo/Fülek 1938 - 1945	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2018	Spoločenskovedná	-	Nie
Remeselníctvo vo Fiľakove v stredoveku a v ranom novoveku	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2020	Spoločenskovedná	-	Nie

Výstavy HMF v roku 2022:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
1.	V kúzle farieb	H. Lengyelová, Z. Peerová	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	10.02.2022 – 20.03.2022	prevzatá	spoločenskoved.	47
2.	Vývoj kníhtlačiarstva od stredoveku po súčasnosť	Harmanovský, K. Sojková, P. Kasza	Hrad – Bebekova veža, 5. podlažie	14.03.2022 – 06.05.2022	v spolupráci	spoločenskoved.	116
3.	XXI. Medzinárodný fotosalón maďarských fotografov	Teodor Nagy	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	25.03.2022 – 24.04.2022	repríza	spoločenskoved.	47
4.	Najvzácnejšie archeologické nálezy posledných rokov z Fiľakova	B.Vozárová	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	28.04.2022 – 31.07.2022	vlastná	spoločenskoved.	47
5.	Umelecké remeslo od praveku po súčasnosť	M. Zliechovec a kol., M.Harmanovský	Hrad – Bebekova veža, 5. podlažie	14.05.2022 – 15.11.2022	v spolupráci	spoločenskoved.	116

6.	Mgr. Art. Adela Léda Vašová - NUIT	Adela Vašová	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	12.08.2022 – 30.09.2022	prevzatá	spoločenskoved.	47
7.	Exotický hmyz zo súkromnej zbierky Michala Zachara	Michal Zachar	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	06.10.2022 – 15.11.2022	prevzatá	spoločenskoved.	47
8.	Sladké Vianoce - výstava oblátnic	Gábor Illés	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	01.12.2022 – 31.01.2023	vlastná	spoločenskoved.	47
SPOLU: 8 výstav							

Výstavy, kde sa zapožičali exponáty HMF v roku 2022:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
1.	Testvérképek (Partnerské obrazy)	Dr.Limbacher, Smelko	MNM Múzeum Ferenca Kubinyiho, Szécsény	22.01.2022 – 30.09.2022	v spolupráci	spoločenskoved.	-

Výstavný program múzea bol zameraný na rôzne oblasti múzejnej práce od histórie, cez archeológiu, národopis a prírodopis až k súčasnému umeniu. V MVM sa v roku 2022 z plánovaných výstav uskutočnili všetky, t.j. šesť. Vo februári sa sprístupnila výstava amatérskej maliarky Heleny Lengyelovej (pochádzajúcej z Radzoviec, žijúcej na Kordíkoch) s názvom „V kúzle farieb“, po nej nasledovala putovná výstava Svetového združenia maďarských fotografov, ktorá už dva roky vo Fiľakove nebola zrealizovaná kvôli Covidu. Koncom apríla bola vernisáž výstavy „Najvzácnejšie archeologické nálezy posledných rokov z Fiľakova“, ktorej kurátorom bola archeologička múzea B. Vozárová a v rámci výstavy bola prezentovaná ukážka najpozoruhodnejších exemplárov posledných výskumných činností, akými sú strieborné a bronzové mince, olovené plomby, rôzne šperky, fajky, súčasti odevu, kovania, a iné kovové či kostené ozdoby. V rámci Palóckych dní a Dní mesta Fiľakovo sa otvorila výstava z tvorby akademickej maliarky Adely Lédy Vašovej s názvom „NUIT“. Začiatkom októbra sa realizovala Výstava tropického hmyzu zo súkromnej zbierky Michala Zachara. Vernisáž výstavy s názvom „Sladké Vianoce“ sa uskutočnila v tradičnej predvianočnej atmosfére začiatkom decembra, kurátorom bol Gábor Illés a na výstave boli prezentované okrem mnohorako zdobených oblátnic pochádzajúcich z územia historického Novohradu a Gemera-Malohontu – prostredníctvom ďalších dobových predmetov a multimédie – aj paralely motívov vyrytých do kovu. Výstava bola prístupná do 31.01.2023.

Na hrade sa v roku 2022 sa zrealizovali dve výstavy. Z príležitosti otvorenia turistickej sezóny na hrade to bola výstava „Vývoj kníhtlačiarstva od stredoveku po súčasnosť“, na ktorej mohli záujemcovia vidieť rozličné nástroje a predmety, používané v procese dobovej kníhtlače, ako napríklad kovové písmená, tzv. litery, používané v tlačiarenských lisoch pre tvorbu textu, zmenšený model lisu, drevené alebo medené doštičky, tzv. štočky, slúžiacie na tlač obrázkov a grafík, ďalšie pomôcky ako napríklad rydlá. V rámci podujatia Noc múzeí a galérii bola vernisáž výstavy „Umelecké remeslo od praveku po súčasnosť“, ktorá vďaka prácam študentov Súkromnej školy umeleckého priemyslu Hodruša-Hámre previedla návštevníka obdobím od doby bronzovej až po novovek. Repliky boli vyhotovené na základe skutočných archeologických nálezov pôvodnými, dnes už takmer zabudnutými technikami. Nájdeme medzi nimi zbroje, zbrane, šperky, iné doplnky a úžitkové predmety. Expozícia bola doplnená o vzácne zbierkové predmety a exponáty múzea.

V rámci výstavnej činnosti HMF zapožičalo k výstave s názvom „Testvérképek“ (Partnerské obrazy) maľby a kresby zo svojej zbierky pre Magyar Nemzeti Múzeum Kubinyi Ferenc Múzeuma v Szécsényi.

HMF spolupracovalo v súvislosti s realizáciou výstav s nasledovnými subjektmi zo SR a zahraničia: Novohradské múzeum a galéria Lučenec, Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobota, Svetové združenie maďarských fotografov, Michal Zachar, Helena Lengyelová, Adela Vašová, Súkromná škola umeleckého priemyslu Hodruša – Hámre, Vilmos Ladóczki, Filákovský františkánsky kláštor, Magyar Nemzeti Múzeum Kubinyi Ferenc Múzeuma Szécsényi.

Celková návštevnosť hradu a stálych expozícií za posledných päť rokov:

	2018	2019	2020	2021	2022
Fil. hrad a expozícia	33.764	31.467	13.775	17.310	27.970
Expozícia a výstavy MVM	2527	2803	770	817	2.106
Hrad a Mestské múzeum	36.046	34.270	14.545	18.127	30.076

Vývoj návštevnosti a výnosu zo sprístupňovania hradu za posledných päť rokov:

	2018	2019	2020	2021	2022
Celková návštevnosť hradu	33.764	31.467	13.775	17.310	27.970

Platiaci návštevníci	22.754	23.645	12.299	12.371	21.883
Výnos	58 667,50 €	66.894	33.466	38.924	57.865

Hradné múzeum vo Fiľakove /HMF/ v roku 2022 Hrad Fiľakovo otvorilo pre verejnosť 15.03.2022. Celková návštevnosť na hrade bola v roku 2022 27.970 ľudí, a oproti roku 2021 vzrástla o 10.660 osôb, t.j. o 61,58 %, no oproti obdobiu pred Covidom (rok 2019) je ešte stále nižšia (o 11,12 %). V porovnaní s rokom 2021 tržby zo vstupného narástli o 18.941,00 Eur, t.j. o 49 %. Počet platiacich návštevníkov v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 vzrástol o 9 512 osôb (počet platiacich v roku 2022 bol 21.883 osôb, do tohto počtu sú započítané aj vydané Karty priateľov hradu). Celkový počet návštevníkov v Mestskom vlastivednom múzeu (MVM) v roku 2022 vzrástol o 1289 osôb oproti roku 2021. Celkový počet neplatiacich návštevníkov bol na hrade a v Mestskom vlastivednom múzeu: 7.503 osôb. Do tohto počtu sú zarátaní všetci návštevníci do 6 rokov a nad 70 rokov (podľa platného cenníka), hostia mesta (delegácie). Návštevnosť inštitúcie ovplyvnilo aj zrealizovanie tradičných podujatí, ako Noc múzeí a galérií, Deň detí na fiľakovskom hrade a Fiľakovské hradné hry, ale aj iné akcie, ako napr.: popoludnie plné hier a zábavy pre ukrajinských odídencov, príchod historického vlaku „parný rušeň Zelený Anton“. V roku 2022 MKSR znova otvorilo program „Kultúrne poukazy“ a žiaci, študenti a pedagógovia miestnych základných a stredných škôl si zakúpili Karty priateľov hradu (1 kultúrny poukaz (KP) za 1 Kartou priateľov hradu). V hore uvedenej tabuľke sú tieto „Karty“ započítané do platiacich návštevníkov.

V. Vedecko-výskumná, metodická, prednášková a edičná činnosť

V r. 2022 riešilo HMF niekoľko vedecko-výskumných úloh:

Názov úlohy:	Riešitelia:	Trvanie:	Odbor:	Výstup:
Archeologický výskum na stavbe „EKO – keramický rodinný dom“, Čerenčany	V. Tittonová, B. Vozárová	03.05.2022- 04.05.2022	archeológia	
Archeologický výskum na stavbe „Prístavba a prestavba rodinného domu na Penzión“, Halič	V. Tittonová,	15.06.2022- 24.06.2022	archeológia	
Archeologický výskum na území NKP „Hrad“ Šomoška – Múr hradbový I.“	V. Tittonová, B. Vozárová	12.09.2022- trvá	archeológia	-
Archeologický výskum na stavbe „Rodinný dom Stilo Absolut“, Rapovce	V. Tittonová, B. Vozárová	12.10.2022	archeológia	

Prieskum detektorom kovov, lokalita Fiľakovské Kováče - Kurtáň	B. Vozárová, G. Brežňanová	17.10.2022- 18.10.2022	archeológia	
Prieskum detektorom kovov, lokalita Buzitka/Prša	B. Vozárová, G. Brežňanová	04.11.2022 a 22.11.2022	archeológia	

Vedecko-výskumná činnosť sa v tomto roku zamerala hlavne na archeologickú výskumnú činnosť. Prvý záchranný archeologický výskum v roku 2022 prebehol v máji na stavbe rodinného domu v Čerenčanoch. Sledovali sa tu zemné práce spojené s výkopom plochy pre základovú dosku objektu, ktorými sa odкрыla a následne zdokumentovala kultúrna vrstva z doby bronzovej s nálezmi fragmentov keramiky kyjatickej kultúry. Ďalší záchranný výskum bol vykonaný v rámci prístavby k rodinnému domu v obci Halič. Výskum k stavbe bol predpísaný primárne z dôvodu predpokladu zachytenia stredovekého osídlenia súvisiaceho s vývojom podhradskej dediny. Výsledky výskumu boli však v tomto prípade negatívne. Od septembra prebieha predstihový záchranný výskum na hrade Šomoška. Archeologické práce realizované otvorením sondy pri severnom múre severného paláca sú spojené so statickým zabezpečením poškodených a ohrozených častí deštruovaného muriva tohto pamiatkového objektu. Okrem veľkého množstva archeologických nálezov sa v sonde podarilo zachytiť aj pôvodnú časť severného múru so strieľňou. Výskum bude ukončený až po grafickej dokumentácii zistených nálezových situácií a dokončení rekonštrukcie múru. V októbri bol realizovaný záchranný výskum na stavbe menšieho rodinného domu v Rapovciach, ktorý však priniesol len negatívne výsledky. Na konci tohto mesiaca bol organizovaný aj prieskum detektorom kovov v obci Fiľakovské Kováče, časť Kurtáň, poloha Piesok. Vybieralo sa tu 51 ks kovových a keramických nálezov, ktoré je možné datovať prevažne do vrcholného stredoveku. Rovnaký prieskum bol vykonaný aj na rozhraní katastrov obcí Prša a Buzitka, v blízkosti známej polykultúrnej archeologickej lokality na polohe Bórszeg. Celkovo sa tu evidovalo 101 ks kovových nálezov a početnejší súbor keramických fragmentov. Väčšina nálezov pochádza z obdobia včasného a vrcholného stredoveku, ale nachádzajú sa medzi nimi aj artefakty z obdobia neolitu, doby halštatskej, doby laténskej, doby rímskej a novoveku.

V tomto roku sa výsledky výskumov neprezentovali ani formou prednášok, ale ani publikovaním príspevkov a článkov.

Pracovníci múzea sa zúčastnili Festivalu múzeí, ktorý tohto roku organizovalo Múzeum vo Svätom Antone.

V r. 2022 HMF nevydalo odbornú publikáciu.

Názov publikácie:	Autor:	Editori:	ISBN:	Odbor:	Séria:
-					

Inštitúcia poskytla odbornú pomoc študentom i odborníkom, priebežne prebiehali odborné konzultácie: k seminárnym, bakalárskym prácam, k diplomovým prácam a k individuálnym výskumom (7 osôb).

VI. Kultúrno-vzdelávacia činnosť, propagácia, spolupráca a styk s verejnosťou

a, Kultúrne podujatia organizované inštitúciou

V roku 2022 sa podarilo zorganizovať všetky tradičné kultúrne podujatia organizované HMF, a to Noc múzeí a galérií, Deň detí – na hrad zavítajúce žiacke skupiny si mohli pozrieť ukážky zbraní z rôznych období a vyskúšať si dobové kostýmy. Obľúbené podujatie Filákovské hradné hry bolo zorganizované až v septembri.

1./ Noc múzeí a galérií vo Filákovke - po dvojročnej prestávke sa HMF opäť zapojilo do celoeurópskeho podujatia Noc múzeí a galérií 2022 (konal sa už 18. ročník), ktoré sa uskutočnilo 14. mája 2022. Program sa začal v Mestskom vlastivednom múzeu o 18:00 hod. vernisážou výstavy „Najvzácnejšie archeologické nálezy posledných rokov z Filákovka“, kde sa záujemcovia mohli oboznámiť s najvýznamnejšími nálezmi posledného obdobia, akými sú napríklad strieborné a medené mince, olovené plomby, rôzne šperky, súčasti odevu a iné kovové či kostené ozdoby, ale aj detailmi posledných archeologických výskumov vykonaných na území nášho hradu a v podhradí. Aj v tomto roku bolo pripravené obľúbené premietanie archívnych filmov niekdajšieho filmového krúžku fungujúceho pri Závodnom klube vo Filákovke, ako aj výberu digitalizovaných starých fotografií o filákovských závodoch. O 19:00 hod. sa konala na hrade v Bebekovej bašte vernisáž výstavy s názvom „Umelecké remeslo od praveku po súčasnosť“, ktorá vďaka prácam študentov Súkromnej školy umeleckého priemyslu Hodruša-Hámre predstavila repliky vyhotovené na základe skutočných archeologických nálezov pôvodnými, dnes už takmer zabudnutými technikami. Záujemcovia mohli vidieť zbroje, zbrane, šperky, iné doplnky a úžitkové predmety, doplnené o vzácne zbierkové predmety a exponáty múzea. Sprievodným programom bola prezentácia umeleckých študijných odborov školy. Po otvorení dočasnej výstavy si prítomní mohli pozrieť program: pre deti bola pripravená rozprávka Princ Bajaja z dielne u nás už známeho Divadla z domčeka; milovníci hudby si mohli vypočuť koncert etno-jazzovej hudobnej

skupiny z Filákova, Hajni és a fiúk; atmosféru po zotmení spríjemnila ohňová šou žonglérov umeleckej skupiny „Tűzfészek Társulat“. Podujatie navštívilo 621 ľudí.

2./ Deň detí na filákovskom hrade – žiacke skupiny zavítajúce na filákovský hrad počas Medzinárodného dňa detí (t.j. 1. júna 2022) mali možnosť si pozrieť ukážky dobovej výstroje a zbraní, s replikami dobového oblečenia. Každé dieťa dostalo malé prekvapenie v podobe lízatka. Hrad navštívilo vyše 130 detí.

3./ XXII. Filákovské hradné hry – Prierez dejinami Filákova a okolia II.

Pôvodne plánované dvojdnové podujatie sa rozdelilo, dňa 11.6.2022 OZ Filákovskí vlci usporiadalo XVII. Medzinárodnú súťaž v lukostreľbe a realizácia „XXII. Filákovských hradných hier – Prierez dejinami Filákova a okolia II.“ sa konal dňa 3. septembra 2022. Počas minuloročných hradných hier v r. 2021 boli predstavené obdobia od eneolitu až po vrcholný stredovek. V aktuálnom, v XXII. ročníku hradných hier, sa predstavili mladšie historické obdobia od neskorého stredoveku po druhú svetovú vojnu. Jednotlivé historické skupiny na tohtoročných hradných hrách, vzhľadom na súčasnú vojenskú situáciu na Ukrajine, prezentovali odev, výzbroj, hudobnú a tanečnú kultúru, ako aj každodenný život daného obdobia. Podujatie začalo chodúľovým predstavením pre deti, po ktorom nasledoval folklórny blok. V tomto bloku FS Nógrád predviedol palócke pastierske tance na gajdovú hudbu Istvána Adorjána, Ľudová hudba (ĽH) Dobroda zahrála melódiu filákovského prímáša Zoltána Baloga „Savaňu“ st. a FS Dubkáčik sa predstavil s hudbou a tancami zo severného Novohradu. Nasledovalo sokoliarske predvádzanie voľne lietajúcich dravcov s ukážkou ich letových schopností, akrobacií a imitácií útokov. Gemerský spolok na uchovávanie jazdeckých a ľudových tradícií, ktorý vznikol s cieľom prezentovať tisícročnú minulosť uhorského vojenstva, na podujatí predstavil uhorských husárov meruôsmych rokov. V ďalšej časti programu FS Dubkáčik z Buzitky sa predstavil s programom „A my chlapi“, ĽH Dobroda zahrála vojenské a regrútske piesne z oblasti Mátry a FS Nógrád zo Šalgotarjánu prišiel s tancami z údolia hornej Zadravy. Členovia Klubu Vojenskej histórie Krasnogvardejci prezentovali výstroje a výzbroje armád bojujúcich v 2. svetovej vojne na území Slovenska a v SNP. Podujatie spestrili rôzne sprievodné programy. Skupina Defensores tento rok pripravila pre záujemcov gastronomické špeciality stredovekého a ranonovovekého ľudu a ukážku používania tlačiarenskeho stroja. Účastníci akcie si mohli pozrieť a vyskúšať výrobu

stredovekej a novovekej keramiky na hrnčiarskom kruhu s Albertom Loydlom. Členovia skupiny Hungari Džebedži umožnili prítomným nahliadnuť do každodenného tureckého života, vyskúšať si maľovanie miniatúr, v „arabskej škole“ si osvojiť základy písma osmanských národov, vyrobiť si turecký amulet tzv. musku, ako aj ochutnať pravú tureckú kávu. Pre účastníkov podujatia boli sprístupnené stále expozície a dočasná výstava v Bebekovej veži, v remeselníckom domčeku a v podzemnej chodbe pod hradom, ktorá slúžila ako protiletický úkryt počas 2. svetovej vojny. Časové medzery medzi jednotlivými predstaveniami vyplnili historickí zabávači Márton Csepi a šašo Fjodor. Moderovanie prebiehalo v slovenskom aj v maďarskom jazyku. Moderátori spestrili program zaujímavými faktami a informáciami o kultúre a živote v danom období, vďaka čomu malo podujatie aj didaktický charakter. Podujatia sa zúčastnilo cca 620 účastníkov.

b, Spoluorganizátorstvo a spolupráca na príprave podujatí externých organizátorov

HMF bolo spoluorganizátorom týchto podujatí konajúcich sa na hrade a v podhradí: Tábor Geoparku Novohrad-Nógrád, Palócke dni a Dni mesta Fiľakovo, Festival UdvArt 2022, FOLKLak.

Hradný areál bol dejiskom XVII. medzinárodnej súťaže v historickej lukostrelbe, ktorú v roku 2022 zorganizovalo občianske združenie Fiľakovskí vlci. HMF v spolupráci s OOCR sa podieľalo na symbolickom odovzdaní do užívania pravekej pece postavenej v minulom roku v hradnom areáli, a na zorganizovaní komentovanej prehliadky pre cestujúcich historického vlaku „parný rušeň Zelený Anton“ (221 účastníkov). Začiatkom júla (9.7.) v rámci podujatia „Lesná hudba 2022“ archeologička B. Vozárová uskutočnila pre záujemcov dve prednášky (v slovenskom a v maďarskom jazyku) k výstave „Najvzácnejšie archeologické nálezy posledných rokov z Fiľakova“. V júli sa v hradnom areáli v rámci podujatia XXVI. ročník Medzinárodného novohradského folklórneho festivalu, po dlhšej prestávke, uskutočnilo folklórne vystúpenie zahraničných folklórnych súborov (FS) z Maďarska, Bosny a Hercegoviny, Grécka a ľudovej hudby z Hrušova a z Fiľakova (organizátor Novohradské osvetové stredisko Lučenec). V septembri Športový klub Novohrad zorganizoval v hradnom areáli I. ročník Fiľakovského hradého behu – pre deti prekážkový beh v hradnom areáli a pre dospelých beh mestom 5 km a NORDIC walking. V októbri sa v areáli hradu opäť konala súťaž „Železný hasič Novohradu“, ktorú organizoval Dobrovoľný hasičský zbor mesta Fiľakovo (už 5. ročník). V priebehu roka 2022 členovia – lezci -

hasičského zboru si v priestoroch hradu mohli precvičovať a zdokonaľovať techniku lezenia a zlaňovania (napr. spustenie do hradnej cisterny a do šachty na hornom hrade, zlaňovanie z ochodze Bebekovej veže).

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovalo v r. 2022 päť podujatí: 1 súkromné podujatie – svadba, 4 verejné podujatia – FELVIDÉK FEST – koncert známych maďarských interpretov, LUNTERKINO – stretnutie s občanmi a premietanie filmu „Šťastný nový rok 2“, Családi piknik/Rodinný piknik s koncertmi, Várlak festival – rockové koncerty.

c, Propagácia

V r. 2022 pokračovalo HMF vo svojich propagačných aktivitách týkajúcich sa hradu (aktuálne informácie o otvorení turistickej sezóny na hrade) a podujatiach v hradnom areáli. Komunikácia s médiami prebiehala osobne i formou tlačových správ pripravovaných pracovníkmi HMF a referentmi NTIC a ich následným rozosielením širokému okruhu predstaviteľov printových a elektronických médií, i informačných portálov. Osvedčila sa aj spolupráca s tlačovou agentúrou TA SR. Pravidelne sa spolupracuje s tlačovými agentúrami a médiami: **Tlač:** *regionálne noviny* (Filákovské zvesti, Novohradské noviny, Rekus); - *s celoslovenskou pôsobnosťou* (Nový čas, Pravda, Plus JEDEN DEŇ, Vasárnap, Slovenka); **Rozhlas:** Pátia Rádió, Rádio Slovensko, Rádio Regina stred; **Televízia:** STV1-Látószog, STV2-Televíkend, Tv Locall, V4 Híradó, MIT (Magyar Interaktív Televízió) a **internetovými médiami:** Ma7, Körkép, Felvidék, Gömörilap, muzeum.sk, atempo.sk, bumm.sk, teraz.sk, bumm.sk, cas.sk, parameter.sk, kultura.hu, sdetmi.com, hirnavigator.hu, hirstart.hu, propeller.hu.

HMF má platenú podstránku na portáli www.muzeum.sk. Vlastná internetová stránka HMF fungujúca v dvoch jazykových mutáciách (www.hradfilakovo.sk a www.fulekivar.sk) vytvára priestor pre všetky štyri organizačné zložky inštitúcie (hrad, mestské múzeum, mestská knižnica, NTIC), sprístupňuje virtuálnu galériu fotografií zozbieraných od obyvateľov, on-line katalóg knižnice, informácie o aktuálnych výstavách, podujatiach a projektoch inštitúcie a informácie o vykonaných archeologických výskumoch múzea – priemerný počet zobrazení stránky HMF za mesiac je 2 794, za rok 2022 bolo na stránke 33 522 otvorení. HMF pokračovalo aj v aktivitách na poli „web2 marketingu“ - inštitúcia má štyri rôzne podstránky na sociálnej sieti Facebook, kde sa pravidelne dvojjazyčne propagujú jej podujatia, v roku 2022 okruh „sledovateľov“ bol 6 464 osôb a príspevky mali dosah na

91 705 používateľov. Plagáty a pozvánky v tlačenej forme sa z ekologického hľadiska a kvôli šetreniu vyrábali v menšom počte (za rok 2022 bolo vyrobených 439 ks plagátov a 565 ks pozvánok). Počet pozvánok rozoslaných e-mailom (direct mailing) za rok: 5625, počet článkov publikovaných v tlači za rok: 63, TV a rádio: 39, propagácia v elektronických médiách: 149, propagácia na internete mimo vlastnej stránky: 169 príspevkov. V tomto roku sa na propagáciu neprenajímali billboardy, avšak sa využil platený výlep plagátov v mestách Lučenec, Rimavská Sobota, Detva, Zvolen a Salgótarján.

VII. Granty a dotácie

Na rok 2022 bolo vypracovaných 5 múzejných projektov, ktoré boli úspešné. Celková suma získanej dotácie na podporu múzejnej činnosti predstavuje: 22.363,- €.

1. **„XXII. Filákovské hradné hry – Prierez dejinami Filákovia II.“** – dotačný systém Fond na podporu kultúry národnostných menšín (KULTMINOR) – schválená dotácia: **5.000,- €**
2. **„XXII. Filákovské hradné hry“** – dotácia poskytnutá z finančných prostriedkov BBSK: **2.500,- €**.
3. **„Reštaurovanie lavíc s prelamovaným operadlom“** – dotačný systém Fond na podporu umenia (FPU) – schválená dotácia **2.500,- €**.
4. **Obnova a konzervácia NKP – Hrad Filákov, Rekonštrukčné stavebné práce na Filákovskom hrade, časť SO.03 – Drevené pódium** – dotácia poskytnutá z finančných prostriedkov BBSK: **10.000,- €**
5. HMF sa opäť zapojilo do grantového systému MK SR ako prijímateľ kultúrnych poukazov (dotácia formou preplatenia prijatých poukazov, prefinancovanie bolo treba zdokladovať vo vyúčtovaní) - dotácia **2.363,- €**

C. Knižničná činnosť – Mestská knižnica

I. Organizačné, personálne a technické zabezpečenie knižnice

Mestská knižnica vo Filákově je organizačnou súčasťou Hradného múzea vo Filákově od 15.12.2011. Knižnica sídli v budove na Hlavnej ulici č.12. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v knižnici – knihovníkov - bol v roku 2022 1,5. V knižnici pracovala 1 knihovníčka so stredoškolským knihovníckym vzdelaním na celý úväzok a ďalší knihovník

s vysokoškolským vzdelaním na polovičný úväzok, ktorý bol preradený do Novohradského-turisticko informačného centra na zastupovanie počas MD a RD. Na zabezpečenie prevádzkovej doby mestskej knižnice bol do knižnice preradený iný pracovník, ktorého pracovná činnosť je kumulovaná, t.j. polovičný úväzok lektor, knihovník a múzejný pedagóg a polovičný úväzok správca objektov, ktoré sú v správe Hradného múzea. Mestská knižnica vo Fiľakove je od roku 2012 členom Slovenskej asociácie knižníc a jedna z knihovníčok je členkou Spolku slovenských knihovníkov.

V priestoroch knižnice sa nachádza čítareň s kapacitou 35 miest, v súčasnosti je v prevádzke aj čítareň pre deti s kapacitou 30 miest (detský kútik) so sedacími vakmi, ktorá slúži na prácu s najmenšími. Všetky priestory knižnice sú mimo pracovného času zamestnancov chránené elektronickým zabezpečovacím systémom.

II. Akvizície a stav knižného fondu

Fond knižnice bol dopĺňaný tak, aby vyhovoval potrebám mladších i starších, slovenských i maďarských čitateľov. Knižnica v roku 2022 získala spolu 281 zv. kníh kúpou aj darom. Finančné prostriedky vynaložené na nákup KF aj s predplatným periodík – 4.251,- €. V roku 2022 v rámci cezhraničnej spolupráce s MR sa nerealizoval Márai Program vyhlásený NKA.

Do polroka sa nakupovali knihy z dotácie získanej z Fondu na podporu umenia /FPU/ na rok 2021 vo výške 1000,- Eur a doplnilo sa hlavne oddelenie náučnej literatúry pre dospelých. V druhom polroku sa nákup kníh realizoval z dotácie získanej z FPU na rok 2022 a prefinancovalo sa 1 404,50 eur. Nakúpila sa detská náučná a krásna literatúra v počte 126 ks kníh. Náklady na nákup kníh v roku 2022 predstavovali čiastku 3058,63 Eur.

Akvizícia kníh v roku 2022:

Forma získania		Zloženie prírastkov			
Kúpou	Darom	Odborná pre dospelých	Krásna pre dospelých	Odborná pre deti	Krásna pre deti
248	33	90	135	10	46
Spolu: 281 zv.		Spolu: 281 zv.			

Jazykové zloženie prírastkov

Slovenský jazyk	Maďarský jazyk	Český jazyk	Anglický jazyk
157	124	0	0
Spolu: zv. 281			

Knižnica pre svojich čitateľov objednáva 15 druhov novín a časopisov: Pravda, Sme, Új Szó, Novohradské noviny, Nový čas pre ženy, Slovenka, Týždeň, Vasárnap, Kiskegyed, Krásy Slovenska, Pekné bývanie, Záhradkár, Zdravie, Historická Revue, Pamiatky a múzeá.

Ku koncu roka 2022 tvorilo fond Mestskej knižnice **42 787** výtlačkov. V tomto počte sú započítané aj výtlačky odbornej knižnice Hradného múzea vo Filákově v počte 4 444 ks (do odbornej knižnice pribudlo 14 nových zväzkov). Tie sa ale evidujú pod iným kódovým značením ako ostatné knihy a čitateľom sú sprístupnené len prezenčne.

Zloženie fondu ku koncu roka 2022:

Odborná literatúra pre dospelých čitateľov	16 694
Krásna literatúra pre dospelých čitateľov	17 961
Odborná literatúra pre deti	1 712
Krásna literatúra pre deti	6 420
Neuvedené	0
Spolu	42 787

Od roku 2012 sa fond knižnice spracováva elektronicky v programe KIS MaSK, v roku 2022 sa využíva program KOHA (vylepšená verzia KIS MaSK). Elektronický on-line katalóg knižnice je dostupný cez spoločnú internetovú stránku HMF (www.hradfilakovo.sk).

III. Výpožičky a registrovaní používatelia

1. Výpožičky

V roku 2022 knižnica uskutočnila spolu 14 540 výpožičiek, z toho 11 777 absenčných a 2 763 prezenčných.

Z celkového počtu výpožičiek predstavovali:

Odborná literatúra pre dospelých	1299
Krásna literatúra pre dospelých	7200

Odborná literatúra pre deti	996
Krásna literatúra pre deti	3507
Výpožičky periodík	1538
Výpožičky spolu:	14540
z toho absenčné výpožičky	11777
prezenčné výpožičky	2763

2. Používatelia

V knižnici bolo ku koncu roka 2022 registrovaných 488 čitateľov, z toho 188 čitateľov do 15 rokov. Počet návštevníkov knižnice za rok 2022 je: 2 652 osôb, z toho 537 návštevníkov podujatí.

3. Iné služby knižnice

Mestská knižnica zabezpečuje pre svojich čitateľov aj medziknižničnú výpožičnú službu (MVS) – z iných knižníc sa pre čitateľov požičalo 33 zv. odbornej literatúry.

Cez projekt Slovenskej národnej knižnice získala MK prístup k databázam EBSCO (<http://search.ebscohost.com/>). Cieľom tohto projektu je pre používateľov zabezpečiť aktuálne vedecké, technické, ekonomické, marketingové a iné odborné informácie prostredníctvom využívania špecializovaných elektronických informačných zdrojov.

Verejný internet v tomto roku návštevníci nevyužívali. Internet je pre členov knižnice prístupný každý deň na hodinu zdarma, pre nečlenov 0,50 eur na pol hodinu. Inštitúcia poskytuje aj kopírovacie služby.

IV. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

V roku 2022 sa v Mestskej knižnici vo Filákově uskutočnilo 33 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 537 záujemcov:

- exkurzie zo ZŠ, čítanie a premietanie rozprávok, literárna hodina : 26 (369 žiakov)
- prezentácie kníh, prednášky, besedy : 7 (168 záujemcov)

Prednášky	0	neboli organizované
-----------	---	---------------------

Predstavenia kníh, besedy, premietanie filmu, Noc s Andersenom	7	V apríli sa uskutočnila čitateľská beseda spojená s prezentáciou knihy Jánosa Zolcera „Gorbačovove tajomstvá“ v slovenskom jazyku (1). V máji nasledovala prezentácia knihy Boglárky Klitsie-Szabad a Norberta Vargu „Hét esztendő, hét szempillanás“ v maďarskom jazyku (1). V septembri bola čitateľská beseda s Františekom Mihályom o jeho novej knihe „Výnimočné osobnosti Novohradu“ v slov.jazyku (1). V októbri zavítal do knižnice filmový dokumentarista Milan Zacha Kučera, s ktorým bola beseda spojená s prednáškou o Alžbete Báthory čachtickej pani v českom jazyku (1). V novembri bola beseda spojená s prezentáciou novej knihy Lajosa Gaála „A csend végtelen volt és sötét...“ v maďarskom jazyku (1). V tomto roku sa zrealizovalo aj podujatie pre deti Noc s Andersenom v dvoch termínoch, zvlášť pre žiakov slovenských ZŠ a zvlášť pre maďarské ZŠ (2). Na všetkých podujatiach sa zúčastnilo spolu 168 záujemcov.
Čítanie rozprávok – poskytovanie informácií o knižnici, o zápise, pohybové hry, literárna hodina	26	- Exkurzia detí z MŠ, ZŠ a gymnázia (8) – poskytnutie informácií o knižnici, o zápise do knižnice a iné užitočné poznatky (slovenské školy 4, maďarské školy 4). - Čítanie rozprávok – pre deti slovenských a maďarských ZŠ a MŠ (SJ – 15, MJ – 3) Spolu sa zúčastnilo 369 žiakov.
Premietanie poučných rozprávok a kreslenie		V roku 2022 sa v knižnici nekonalo premietanie.
Spolu	33	537 účastníkov

V. Stav elektronizácie knižnice

Mestská knižnica evidovala k 31. 12. 2022 spolu 4 osobné PC, z ktorých sú 4 funkčné s pripojením na internet (1 pre návštevníkov). V knižnici je dostupné aj pripojenie WiFi pre používateľov. Knižnica pracuje s elektronickým katalógom, ktorý je dostupný na www.hradfilakovo.sk, vstupom do programu KOHA.

VI. Granty a dotácie

V roku 2022 bol vypracovaný 1 projekt, ktorý bol aj úspešný.

Fond na podporu umenia:

1. „Akvizícia knižničného fondu Mestskej knižnice vo Fiľakove s dôrazom na oddelenie krásnej a náučnej literatúry pre deti a mládež“ – **dotácia 3.300,00 €**.

VII. Spolupráca

Knižnica úzko spolupracovala so školskými zariadeniami v meste Fiľakovo, nielen pri podujatiach, ale aj pri projektoch.

D. Poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Informácie sú turistom a iným návštevníkom mesta poskytované osobne v kancelárii, telefonicky, cez internet a prostredníctvom médií. NTIC poskytuje informácie o cestovnom ruchu v regióne (zariadenia, podujatia, návštevnosť v meste a na území Novohrad-Nógrád Geoparku), študentom vysokých škôl – konzultácie k seminárnym, bakalárskym, diplomovým prácam a výskumníkom (7 osôb). V roku 2022 malo NTIC 997 návštevníkov. V tomto roku bolo vyrobených 439 ks plagátov, ktoré sa rozmiestňovali väčšinou na verejných priestranstvách a 565 ks pozvánok v tlačenej forme (pozvánky sa kvôli šetreniu a ochrane životného prostredia netlačili, ale sa zasielali elektronicky).

I. Marketing a propagácia:

Propagačné články do tlačených publikácií a materiálov:

- príprava článkov do Fiľakovských zvestí: 15, preklady článkov: 25
- zverejnenie podujatí v mesačníku NOS LC – Rekus: – 11 x (mesačník vychádza v elektronickej aj tlačenej forme)
- tvorba textov a obrazových podkladov do Poznávacieho atlasu regiónu Novohrad
- poskytnutie textov a fotografií do letáku KOČR BB o pozoruhodnostiach vo Fiľakove (príchod nostalgického vlaku)
- dodanie fotografií a textu o Noci múzeí a galérií do časopisu Múzeum
- zaslanie informácií do Kalendára výročí a Katalógu podujatí 2023 pre NOS LC

Propagačné články na elektronické zverejnenie:

- príprava dvojjazyčných tlačových správ o podujatiach a aktivitách HMF a ich následné rozosielanie
- príprava textov o peších túrach a podujatiach do rozhlasu – 13
- dvojjazyčná propagácia podujatí na FB stránke informačného centra – Novohradské turisticko-informačné centrum
- propagácia podujatí HMF v aplikácii Instagram, názov profilu: ntictourinfo, počet sledovateľov: 145
- zverejňovanie podujatí na portáloch cestovného ruchu: www.slovakia.travel, www.kedykam.sk, www.ajdnes.sk, www.podujatia.sk, www.rimava.sk, www.dekd.sk, www.slovenskycestovatel.sk
- aktualizácia podujatí v pracovnom Google kalendári HMF
- zaslanie textov a fotografií o filákovských pamätihodnostiach a voľnočasových aktivitách okolia pre cestovnú agentúru Kainar
- zaslanie údajov do Kalendára TOP podujatí 2023, b2b Slovakia Travel

Tlačené propagačné materiály:

- V tomto roku HMF nevydalo žiadne propagačné materiály.

II. Účasť na výstavách a veľtrhoch CR a na odborných podujatiach:

- V tomto roku sa pracovníci NTIC nezúčastnili na žiadnom veľtrhu CR.

Prezentácia mesta na výstavách a veľtrhoch CR prostr. iných organizácií a inštitúcií:

- nebola

III. Spoluorganizovanie podujatí, iná spolupráca a činnosti súvisiace so skvalitnením poskytovaných služieb:

- účasť na organizovaní a realizácii podujatí HMF
- spoluorganizovanie pešej túry so Z.p.o. Geopark N-N a OZ Phoenix Lutetia – 4
- administratívna spolupráca pri prihlasovaní do letného tábora N-NG
- účasť na podujatí „Muzsikál az erdő” v 7/2022
- Účasť na odbornej exkurzii s CHKO Cerová vrchovina v Hajnáčke – 5/2022
- Online stretnutie informačných centier Slovenska v 5/22, 9/22, 11/22 a 12/22

- Sprevádzanie členov kontrolnej komisie ústrednej organizácie geoparkov na Filákovskom hrade – 06/2022
- Účasť na konferencii o Radványim (HU) – 9/22
- Účasť na VIII. Kolokviu a Valnom zhromaždení AICES, Bratislava – 10/22
- Online školenie o verejnom obstarávaní – 10/22 a 11/22

IV. Podnikateľská činnosť:

Vedenie evidencie a správa ubytovacích priestorov NTIC, predaj propagačných materiálov, knižných publikácií, suvenírov a poskytovanie administratívnych služieb - má z roka na rok klesajúcu tendenciu.

V. Vzdelávacia činnosť:

- *poskytovanie informácií študentom vysokých a stredných škôl (diplomové, bakalárske a záverečné práce)*
- 1/ študentka, diplom. práca, Ekon. univerzita BA, Kreatívny cestovný ruch na Slovensku (dotazník)
- 2/ študentka, bakal. práca, Prešovská univerzita, Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu. Dotazník: Analýza interkultúrnych kompetencií zamestnancov cest. ruchu
- 3/ študentka, bakalárska práca UMB BB, Využívanie intelig. inform. technológií v TIC (dotazník)
- 4/ študentka, diplom. práca, Ekon. fakulta UMB BB, Katedra CR, Rozvoj CR v Banskobystrickom kraji (dotazník)
- 5/ Ing. I. Lazurová – Debarierizácia atraktivít cest. ruchu – dotazník o úrovni prispôsobenia múzeí a galérií pre zdravotne znevýhodnené osoby na Slovensku, UMB BB – Katedra cestovného ruchu, dizertačná práca
- 6/ študentka – 3. roč., bakal. práca, Univerzita Tomáše Bati, Zlín, Fakulta multimediálnych komunikácií, dotazník: Vizuálna komunikácia slovenských múzeí
- *odborný výcvik študentov*
- Alexa P. – odborná prax, osobne, 2 týždne, miesto: múzeum, knižnica, hrad, odbor múzejníctvo, UK Bratislava

VI. Iné:

- príprava a zdokumentovanie verejných obstarávaní HMF
- aktualizácia webovej stránky HMF a podstránky NTIC (aktualizácia textov o výstavách, službách CR a informácií pre návštevníkov)
- zabezpečenie plateného výlepu plagátov na podujatie XXII. Fiľakovské hradné hry
- priebežné poskytovanie informácií turistom/záujemcom o službách, turistických pozoruhodnostiach a značkových trasách vo Fiľakove a okolí, pomoc pri organizovaní ich výletov do Fiľakova a okolitých miest
- evidencia článkov, webovej tlače a akýchkoľvek mediálnych odoziev týkajúcich sa HMF a jeho oddelení
- distribúcia propagačných materiálov do okolitých hotelov, penziónov, kúpeľov a vybraných pamiatok
- aktualizácia ponuky náučno-tvorivých programov na hrade pre žiacke skupiny
- príprava podkladov do maďarského programu *Petőfi-emlékév diákutaztatási program*
- distribúcia publikácie *CHKO Karancs-Medves a CHKO Cerová vrchovina* pre okolité múzeá a knižnice
- aktualizácia textov a údajov týkajúcich sa HMF a cestovného ruchu do nového PHSR mesta.

E. Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť:

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva naša organizácia maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu predávajú rôzne suveníry: ako brožúry, pohľadnice, magnety na chladničku, DVD, CD, sklenené šperky a keramika.

Od 01.01.2012 v súvislosti s reorganizáciou bolo k Hradnému múzeu pričlenené Novohradské turisticko-informačné centrum (ďalej NTIC), v ktorom sa vykonáva tiež maloobchodná činnosť – predaj suvenírov, máp, brožúr, ďalej sa poskytujú kopírovacie, faxovacie a tlačové služby a ubytovanie. V budove NTIC sa prenajíma jedna kancelária pre Z.p.o Geopark Novohrad-Nógrád. Súčasťou Hradného múzea sa v rámci reorganizácie stala aj Mestská knižnica. V budove Vigadó, v ktorej sa prevádzkuje knižnica, sa prenajímajú miestnosti pre miestnu organizáciu „Klub dôchodcov“ a šatňa za javiskom pre účely nácviu

filákovskej etno-jazzovej skupiny „Hajni és a fiúk“. Od 01.4.2018 sa prenajímajú priestory pre Pohrebný spolok filákovských robotníkov.

Tovar sa obstarával dvoma spôsobmi. Väčší sortiment tovaru sa obstarával hlavne na faktúru a menší formou komisionárskych zmlúv. S cieľom spestrenia ponuky tovaru sa ďalej rozširoval okruh dodávateľov aj tovaru (napr. brožúry propagujúce Filákovský hrad, rôzne mapy, šperky (keramické a sklenené), drevené meče, viac druhov magnetiek, pohľadnice, kľúčenky, turistické známky, wander card, knihy, Eurobankovka). V tomto roku sa z predaja tovaru dosiahli tržby vo výške **11.362,40 Eur** (z toho na hrade 9.949,60 Eur, MVM – tržba za prepar.hmyz /pren. e-kasa/ 653,00 Eur a v NTIC 759,80 Eur). Oproti r. 2021 bol zaznamenaný pokles tržieb z predaja tovaru vo výške 5.257,10 Eur, t.j. o 31,64 %.

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom kancelárie a nebytových priestorov v NTIC a v budove Vigada). V r. 2022 boli príjmy z prenájmu v celkovej výške: **3.509,- Eur**, z toho HMF – 2.327,00 Eur, NTIC – 390,- Eur, Vigadó (knížnica) – 792,- Eur. Tu treba poznamenať, že príjmy z prenájmu NTIC a Vigadó v r. 2022 boli súčasťou rozpočtovaných príjmov v hlavnej činnosti.

Zdaneniu ďalej podliehajú aj príjmy z ubytovania: 12 lôžok v podkrovných priestoroch NTIC. V roku 2022 bolo ubytovaných 187 osôb, počet prenocovaní 339 nocí, príjmy za ubytovacie služby boli sume **2.605,- Eur**. Oproti r. 2021 príjmy z ubytovania vzrástli o 893,- Eur, t.j. nárast o 52,16 %. Príjmy za poskytované služby (kopírovanie, faxovanie a tlač) boli vo výške **3,20 Eur**, z roka na rok majú klesajúcu tendenciu. Súčasťou zdaniteľných príjmov je aj kurzový zisk v sume: **1,59 Eur**.

Zdaňované príjmy činia spolu: **17.481,19 Eur**.

Výdavky boli vo výške : **13.590,59 Eur** a v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	280,86 Eur
b) spotreba energie (aliqu.časť)	660,89 Eur
c) spotreba nakúpeného tovaru	7.316,28 Eur
d) opravy a udržiavanie	0,00 Eur
e) ostatné služby	86,05 Eur
f) mzdy (aliquót.časť)	3.695,24 Eur
g) zákonné soc.poist. (aliquót.č.)	1.291,68 Eur
h) ostatné prevádz.náklady	0,02 Eur

ch) odpisy	0,00 Eur
i) kurzové straty	7,57 Eur
j) poplatky (bankové)	152,00Eur
k) tvorba rezervy na pohľadávky	100,00 Eur.

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť, že najväčšiu čiastku tvorí spotreba nakúpeného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú položku predstavujú mzdy lektorov a pracovníkov NTIC a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú alikvótnu čiastku, nakoľko lektori na hrade a pracovníci NTIC sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a zo zdaňovanej činnosti sa dosiahol vo výške **3.890,60 Eur** (ešte pred zdanením). Daň vypočítaná v daňovom priznaní za rok 2022 bola vo výške **583,59 Eur**.